Lietas arhīva Nr. 1A-0041-21/22
ECLI:LV:RIRT:2021:0202.1A33121519.3.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Jūrmalā 2021.gada 2.februārī

Rīgas rajona tiesa
tiesnese Ingrīda Bite
rakstveida procesā izskatīja administratīvā pārkāpuma lietu VAS "Latvijas Pasts", reģistrācijas Nr.40003052790, sūdzībā par Jūrmalas pilsētas Pašvaldības policijas 2019.gada 12.jūlija lēmumu Nr.1-14.1/3244.

Aprakstošā daļa

2019.gada 13.februārī Jūrmalas pilsētas Pašvaldības policijas inspektors Ainars Brūveris sastādīja administratīvā pārkāpuma protokolu ZZ Nr.753030 par to, ka 2018.gada 28.jūnijā, plkst.05.31, VAS "Latvijas Pasts" transportlīdzekļa Renault Master, ar valsts reģistrācijas numuru KS6320, vadītājs caur "Priedaines satiksmes mezgls", Jūrmalā, iebrauca īpaša režīma zonā Jūrmalas pilsētas administratīvajā teritorijā, neiegādājoties caurlaidi. Ir pārkāptas Jūrmalas pilsētas domes 2017.gada 12.janvāra saistošo noteikumu Nr.1 "Par transportlīdzekļu iebraukšanu īpaša režīma zonā Jūrmalas pilsētas administratīvajā teritorijā" 5.punkta prasības, ar ko izdarīts administratīvais pārkāpums, par kuru atbildība paredzēta šo noteikumu 49.punktā. Protokols sastādīts bez juridiskās personas pārstāvja klātbūtnes. VAS "Latvijas Pasts" uzlikts naudas sods 50,00 *euro* apmērā (lietas 28.lapa).

Par minēto lēmumu VAS "Latvijas Pasts" iesniedza sūdzību Jūrmalas pilsētas Pašvaldības policijas priekšniekam (lietas 41.-42.lapa).

Ar Jūrmalas pilsētas Pašvaldības policijas priekšnieka p.i. Kaspara Platnieka 2019.gada 12.jūlija lēmumu Nr.1-14.1/3244 ar Pašvaldības policijas 2019.gada 13.februāra administratīvā pārkāpuma protokolu ZZ Nr.753030 pieņemtais lēmums – naudas sods 50,00 *euro* atstāts negrozīts, bet sūdzība noraidīta (lietas 45.-49.lapa).

2019.gada 13.augustā Rīgas rajona tiesā saņemta VAS "Latvijas Pasts" (turpmāk – sūdzības iesniedzēja) sūdzība par Jūrmalas pilsētas Pašvaldības policijas (turpmāk – iestāde) 2019.gada 12.jūlija lēmumu Nr.1-14.1/3244 (turpmāk – Lēmums) (lietas 4.-5.lapa).

Sūdzībā norādīts, ka iestāde nav ievērojusi Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 1.pantā noteiktos administratīvo pārkāpumu likumdošanas uzdevumus un 32.pantā minētos vispārīgos noteikumus soda uzlikšanai par administratīvo pārkāpumu.

Sūdzības iesniedzēja uzskata, ka Lēmumā norādītais, ka nav nepieciešams vērtēt lietderības apsvērumus attiecībā uz soda piemērošanu, ir pretrunā Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta 2007.gada 8.marta spriedumā lietā Nr.SKA-89/2007 ietvertajai atziņai par līdzsvaru starp indivīda un sabiedrības interesēm, ko ne vienmēr spēj panākt likumdevējs, pieņemot tiesību normas, tāpēc pienākums ievērot līdzsvaru gulstas uz tiesību piemērotājiem, kas izvērtē katru gadījumu individuāli. Turklāt iestādei bija jāievēro arī Satversmes tiesas 2007.gada 28.februāra lēmumā lietā Nr.2006-41-01 norādītais, ka tiesisko seku samērība (saprātīgums) jāapsver vienmēr, proti, katra administratīvā akta izdošanas gadījumā.

Norādīts, ka sūdzības iesniedzējas transportlīdzekļi ik darba dienu iebrauc Jūrmalas pilsētas īpaša režīma zonā, lai Jūrmalas pilsētas iedzīvotājiem nodrošinātu pasta pakalpojumu pieejamību par vienotu tarifu visā Latvijas Republikas teritorijā, nevis tranzītā šķērso Jūrmalas pilsētas teritoriju. Turklāt norādīts, ka sūdzības iesniedzēja kā sabiedrisko pakalpojumu sniedzēja izmanto videi draudzīgus transportlīdzekļus. Ņemot vērā minēto, sūdzības iesniedzēja uzskata, ka tiek ievērotas tiesiskās intereses, kas noteiktas Jūrmalas pilsētas domes 2017.gada 12.janvāra saistošo noteikumu Nr.1 "Par transportlīdzekļu iebraukšanu īpaša režīma zonā Jūrmalas pilsētas administratīvajā teritorijā" (turpmāk – Saistošie noteikumi) 2.punktā.

Sūdzības iesniedzēja uzskata, ka tās kā universālā pasta pakalpojuma sniedzējas statuss atbilst "specializētā dienesta" pazīmēm, kura transportlīdzekļi ir atbrīvoti no nodevas samaksas un var iebraukt bez caurlaides atbilstoši Saistošo noteikumu 20.punktam.

Norādīts, ka iestāde attiecībā uz pierādījumiem konkrētajā lietā nav ņēmusi vērā Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 243. un 244.pantu, kā arī nav ievērojusi 272.pantā noteiktos apstākļus, kas jānoskaidro, izskatot administratīvā pārkāpuma lietu.

Sūdzības iesniedzēja uzskata, ka, ņemot vērā tās kā universālā pasta pakalpojuma sniedzējas statusu, tai nebūtu veicami maksājumi par iebraukšanu īpaša režīma zonā Jūrmalā, līdz ar ko saskatāms pamats atteikumam uzsākt administratīvā pārkāpuma lietvedību atbilstoši Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 238.[1]pantam, kā arī saskatāmi apstākļi, kas nepieļauj lietvedību administratīvā pārkāpuma lietā atbilstoši Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 239.pantam. Turklāt sūdzības iesniedzēja uzskata, ka ir pamats attiecīgu grozījumu veikšanai Saistošajos noteikumos, lai nostiprinātu universālā pasta pakalpojuma sniedzēja tiesības iebraukt Jūrmalas pilsētas īpaša režīma zonā bez nodevas samaksas un caurlaides noformēšanas.

Norādīts, ka iestādes faktiskā rīcība nesasniedz Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 22.pantā noteikto administratīvā soda mērķi, jo sūdzības iesniedzējai nebija savlaicīgi zināms par pārkāpumu un tādējādi nebija iespējams to novērst, vēršoties Jūrmalas pilsētas domē ar likumdošanas iniciatīvu – rosināt papildināt Saistošo noteikumu 20.pantu.

Ņemot vērā, ka sūdzības iesniedzēja ir universālā pasta pakalpojuma sniedzēja un transportlīdzekļa Renault Master, ar valsts reģistrācijas numuru KS6320, turētāja, un minētais transportlīdzeklis tiek izmantots pasta pakalpojumu sniegšanai, un tam Satiksmes ministrija 2017.gada 14.decembrī ir izsniegusi caurlaidi Nr.0301, ar kuru atļauts neievērot transportlīdzekļu apstāšanās un stāvēšanas noteikumus, kā arī ceļa zīmju "Braukt aizliegts", "Mehāniskajiem transportlīdzekļiem braukt aizliegts" un "Kravas automobiļiem braukt aizliegts" prasības saskaņā ar Ceļu satiksmes likuma 45.panta otrās daļas 1.punktu, sūdzības iesniedzēja lūdz atcelt Lēmumu un izbeigt lietu.

Ar Rīgas rajona tiesas 2019.gada 22.augusta lēmumu ierosināta tiesvedība sūdzības iesniedzējas sūdzībā par iestādes Lēmumu. Līdz tiesas noteiktajam termiņam – 2019.gada 18.septembrim – no lietas dalībniekiem nav saņemti lūgumi izskatīt lietu tiesas sēdē, nav pieteikts noraidījums tiesnesei.

Motīvu daļa

Administratīvās atbildības likuma Pārejas noteikumu 2.punkts noteic, ka procesuālās darbības, kas līdz šā likuma spēkā stāšanās dienai uzsāktas saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksu, tiek arī pabeigtas kodeksā noteiktajā kārtībā. Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa normas piemērojamas līdz attiecīgās administratīvā pārkāpuma lietvedības stadijas pabeigšanai (lietvedība iestādē, tiesā vai izpilde).

Saskaņā ar Administratīvās atbildības likuma 4.panta ceturto daļu administratīvā pārkāpuma procesa kārtību nosaka tā procesuālo tiesību norma, kura ir spēkā procesuālās darbības izdarīšanas brīdī.

Pārbaudot lietas materiālus, izvērtējot sūdzībā norādītos apstākļus un lietā esošos pierādījumus, tiesa atzīst, ka administratīvais pārkāpums atzīstams par maznozīmīgu, iestādes Lēmums un administratīvā pārkāpuma protokolā ZZ Nr.753030 ietvertais lēmums par naudas soda piemērošanu ir atceļami, lietvedība administratīvā pārkāpuma lietā ir izbeidzama un sūdzības iesniedzēja ir atbrīvojama no administratīvās atbildības, aprobežojoties ar mutvārdu aizrādījumu.

Saistošo noteikumu 5.punktā (redakcijā līdz 2018.gada 14.decembrim) noteikts, ka laika periodā no kalendārā gada 1.aprīļa līdz 30.septembrim transportlīdzekļiem atļauts iebraukt īpaša režīma zonā Jūrmalā pēc caurlaides saņemšanas, izņemot šo noteikumu 20.punktā noteiktos gadījumus.

Saskaņā ar Saistošo noteikumu 49.punktu (redakcijā līdz 2018.gada 14.decembrim) par šo noteikumu 5.punkta pārkāpšanu uzliek naudas sodu transportlīdzekļa īpašniekam, turētājam vai vadītājam 50,00 *euro* apmērā.

Atbilstoši likuma "Par pašvaldībām" 45.panta pirmajai daļai spēkā esošie saistošie noteikumi ir saistoši jebkurai fiziskajai un juridiskajai personai attiecīgajā administratīvajā teritorijā.

Vērtējot lietā iegūtos pierādījumus – administratīvā pārkāpuma protokolu ZZ Nr.753030 (lietas 28.lapa), tam pievienoto foto izdruku (lietas 29.lapa), Jūrmalas pilsētas Pašvaldības policijas lietvedes Alises Lucānes ziņojumu (lietas 24.lapa) kopsakarā ar pārējiem lietas materiāliem, tie nepārprotami liecina par to, ka administratīvā pārkāpuma protokolā ZZ Nr.753030 norādītajā laikā un vietā sūdzības iesniedzējas transportlīdzekļa Renault Master, ar valsts reģistrācijas numuru KS6320, vadītājs iebrauca īpaša režīma zonā Jūrmalas pilsētas administratīvajā teritorijā, neiegādājoties caurlaidi, pārkāpjot Saistošo noteikumu 5.punkta prasības un izdarot administratīvo pārkāpumu, par kuru atbildība paredzēta Saistošo noteikumu 49.punktā.

Saskaņā ar Saistošo noteikumu 20.punktu (redakcijā līdz 2018.gada 14.decembrim) nodevu nemaksā un bez caurlaides īpaša režīma zonā Jūrmalā var iebraukt: transportlīdzekļi, kas pielāgoti vadītājam invalīdam; operatīvie transportlīdzekļi; specializēto dienestu (Satversmes aizsardzības birojs, Militārās izlūkošanas un drošības dienests, Drošības policija) transportlīdzekļi un avārijas dienestu transportlīdzekļi, kuriem piešķirts operatīvā transportlīdzekļa statuss; ārvalstu diplomātiskā korpusa transportlīdzekļi; valsts policijas, Valsts robežsardzes, Nacionālo bruņoto spēku Nodrošinājuma pavēlniecības, Militārās policijas, Saeimas, Ministru kabineta, Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja, Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta un prokuratūras īpašumā vai turējumā esošie transportlīdzekļi; Jūrmalas pilsētas pašvaldības iestāžu īpašumā vai turējumā esošie transportlīdzekļi.

No lietas materiāliem izriet, ka transportlīdzeklis Renault Master, ar valsts reģistrācijas numuru KS6320, neatbilst nevienam no Saistošo noteikumu 20.punkta (redakcijā līdz 2018.gada 14.decembrim) nosacījumiem, tādējādi tam nepieciešama caurlaide iebraukšanai īpaša režīma zonā Jūrmalā.

Turklāt tiesa norāda, ka sūdzības iesniedzēja kā universālā pasta pakalpojuma sniedzēja neveic specializēto dienestu, līdz ar ko tās transportlīdzekļi nav uzskatāmi par specializēto dienestu transportlīdzekļiem Saistošo noteikumu 20.punkta izpratnē, un sūdzībā norādītais arguments par specializētā dienesta pazīmēm atzīstams par nepamatotu.

Sūdzības iesniedzējai piešķirtais universālā pasta pakalpojuma sniedzējas statuss tai nedod tiesības neievērot Saistošo noteikumu prasības. Jūrmalas pilsētas pašvaldība ar Saistošajiem noteikumiem ir noteikusi kārtību, kādā personas var iebraukt ar transportlīdzekļiem īpaša režīma zonā Jūrmalā, un par to ir uzstādījusi attiecīgas informatīvas zīmes pirms iebraukšanas Jūrmalā, tostarp pirms "Priedaines satiksmes mezgls".

Tiesa norāda, ka par Saistošajos noteikumos noteiktās kārtības izpildi ir atbildīga attiecīgā persona, bet Jūrmalas pilsētas Pašvaldības policija kontrolē šīs kārtības izpildi. Nesaņemot caurlaidi iebraukšanai īpaša režīma zonā Jūrmalā, tika pārkāpta Saistošajos noteikumos noteiktā kārtība, par ko sūdzības iesniedzēja ir atbildīga.

Attiecībā uz sūdzības iesniedzējas argumentu par tās transportlīdzeklim Renault Master, ar valsts reģistrācijas numuru KS6320, Satiksmes ministrijas izsniegto caurlaidi, ar kuru atļauts neievērot transportlīdzekļu apstāšanās un stāvēšanas noteikumus, kā arī ceļa zīmju "Braukt aizliegts", "Mehāniskajiem transportlīdzekļiem braukt aizliegts" un "Kravas automobiļiem braukt aizliegts" prasības, norādāms, ka minētā caurlaide nav attiecināma uz konkrētajiem lietas apstākļiem, jo Ceļu satiksmes likuma 45.panta otrās daļas 1.punktā ietvertie izņēmuma gadījumi nekādi neattiecas uz Saistošo noteikumu prasību izpildi.

Tiesa atzīst, ka iestāde Lēmumā ir izvērtējusi visus lietā iegūtos pierādījumus un pamatoti konstatējusi, ka ir objektīvi apstiprināts administratīvā pārkāpuma izdarīšanas fakts un tā izdarīšanas apstākļi, kā arī pilnībā pierādīts administratīvā pārkāpuma sastāvs.

Izvērtējot norādītos apstākļus kopumā, secināms, ka sūdzības iesniedzēja ir pamatoti saukta pie administratīvās atbildības un sūdzības iesniedzējai pamatoti uzlikts naudas sods 50,00 *euro* apmērā, atbilstoši Saistošo noteikumu 49.punktam. Turklāt iestādei nav piešķirta rīcības brīvība soda noteikšanā, jo piemērojamā tiesību norma paredz piemērot tikai viena soda veidu un mēru, t.i., naudas sodu 50,00 *euro* apmērā.

Tiesa, iepazīstoties ar lietas materiāliem, nekonstatē, ka iestāde administratīvās pārkāpuma lietas izskatīšanas procesā būtu pieļāvusi procesuālus pārkāpumus, kas būtu par pamatu Lēmuma atcelšanai.

Saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 289.^{13}panta trešo daļu, ja tiesnesis, izskatot sūdzību, atzīst, ka iestādes lēmumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, viņš par sūdzību pieņemtā nolēmuma motīvu daļā var norādīt, ka pievienojas iestādes nolēmuma motivācijai. Šādā gadījumā izvērstāks argumentu izklāsts nav nepieciešams.

Tiesa pilnībā pievienojas iestādes Lēmuma motivācijai, kuru uzskata par pareizu, pamatotu un pilnībā pietiekamu.

Saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 21.panta pirmo daļu, ja ziņas par administratīvo pārkāpumu ir pietiekamas, lai konstatētu, ka izdarītais pārkāpums ir maznozīmīgs, institūcija (amatpersona), kurai piekritīga lietas izskatīšana, ir tiesīga neuzsākt administratīvā pārkāpuma lietvedību vai izbeigt uzsākto lietvedību un atbrīvot personu no administratīvās atbildības, aprobežojoties ar mutvārdu aizrādījumu.

Saistošo noteikumu 2.punktā noteikts, ka noteikumu mērķis ir ierobežot tranzīta satiksmi caur Jūrmalas pilsētas teritoriju un veicināt videi draudzīgāku transportlīdzekļu izmantošanu. No nodevas samaksas iekasētos līdzekļus uzskaita pilsētas pamatbudžetā un izlieto tūrismam un kūrorta attīstībai labvēlīgas vides radīšanai, vides aizsardzībai, kultūras pieminekļu aizsardzībai, kā arī sabiedriskās kārtības un drošības nodrošināšanai.

Sūdzības iesniedzēja ir Pasta likumā noteiktajā kārtībā reģistrēts pasta komersants pasta pakalpojumu sniegšanai, turklāt universālā pasta pakalpojuma sniedzēja.

No Pasta likuma 27.panta pirmās daļas izriet, ka universālā pasta pakalpojuma sniedzējam ir pienākums nodrošināt, ka lietotājiem visā Latvijas Republikas teritorijā ir vienādas iespējas saņemt šādus universālajā pasta pakalpojumā ietvertos pakalpojumus: tādu iekšzemes un pārrobežu vēstuļu korespondences sūtījumu (tajā skaitā ierakstītu un apdrošinātu) savākšanu, šķirošanu, pārvadāšanu un piegādi, kuru svars nepārsniedz divus kilogramus; tādu iekšzemes un pārrobežu pasta paku (tajā skaitā apdrošinātu) savākšanu, šķirošanu, pārvadāšanu un piegādi, kuru svars nepārsniedz 10 kilogramus; tādu pārrobežu pasta paku (tajā skaitā apdrošinātu) piegādi, kuras saņem no citām Eiropas Savienības valstīm un kuru svars nepārsniedz 20 kilogramus; abonēto preses izdevumu piegādi.

Turklāt saskaņā ar Pasta likuma 27.^{1}panta pirmās daļas 3.punktu universālā pasta pakalpojuma saistības paredz prasību nodrošināt visiem pasta pakalpojumu lietotājiem iespēju izmantot universālā pasta pakalpojuma sarakstā ietilpstošos pasta pakalpojumus par vienotu tarifu visā Latvijas

Republikas teritorijā.

No minētā secināms, ka universālajā pasta pakalpojumā ietverto pakalpojumu nodrošināšana par vienotu tarifu visā Latvijas Republikas teritorijā ir sūdzības iesniedzēja pienākums un no saistībām izrietoša prasība.

Ņemot vērā minēto, kā arī sūdzības iesniedzējas argumentus par to, ka tās transportlīdzekļi iebrauc Jūrmalas pilsētas īpaša režīma zonā, lai Jūrmalas pilsētas iedzīvotājiem nodrošinātu pasta pakalpojumu pieejamību par vienotu tarifu visā Latvijas Republikas teritorijā, nevis tranzītā šķērso Jūrmalas pilsētas teritoriju, un ka sūdzības iesniedzēja kā sabiedrisko pakalpojumu sniedzēja izmanto videi draudzīgus transportlīdzekļus, tādējādi ievērojot tiesiskās intereses, kas noteiktas Saistošo noteikumu 2.punktā, atzīstams, ka tas tiesai dod tiesības sūdzības iesniedzējas izdarīto administratīvo pārkāpumu atzīt par maznozīmīgu saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 21.panta pirmo daļu.

Tiesas ieskatā, izsakot mutvārdu aizrādījumu saskaņā Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 21.panta pirmo daļu, tiks sasniegts Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 22.pantā noteiktais administratīvā soda mērķis, proti, administratīvais sods ir atbildības līdzeklis un tiek piemērots, lai personu, kura izdarījusi administratīvo pārkāpumu, audzinātu likumu ievērošanas un sadzīves noteikumu cienīšanas garā, kā arī lai tiklab tiesību pārkāpējs, kā citas personas neizdarītu jaunus pārkāpumus.

Ņemot vērā minēto, tiesa atzīst, ka administratīvais pārkāpums atzīstams par maznozīmīgu, iestādes Lēmums un administratīvā pārkāpuma protokolā ZZ Nr.753030 ietvertais lēmums par naudas soda piemērošanu ir atceļami, lietvedība administratīvā pārkāpuma lietā ir izbeidzama un sūdzības iesniedzēja ir atbrīvojama no administratīvās atbildības, aprobežojoties ar mutvārdu aizrādījumu.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvās atbildības likuma 4.panta pirmo daļu, Pārejas noteikumu 2.punktu un Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 289.^{12}panta otrās daļas 2.punktu, tiesa

nosprieda

atcelt Jūrmalas pilsētas Pašvaldības policijas 2019.gada 12.jūlija lēmumu Nr.1-14.1/3244, atcelt administratīvā pārkāpuma protokolā ZZ Nr.753030 ietverto lēmumu par naudas soda piemērošanu, izbeigt lietvedību administratīvā pārkāpuma lietā, atbrīvot sūdzības iesniedzēju no administratīvās atbildības, izsakot mutvārdu aizrādījumu.

Spriedumu var pārsūdzēt 10 (desmit) darba dienu laikā no pilna nolēmuma pieejamības dienas tiesas kancelejā Rīgas apgabaltiesā, apelācijas sūdzību iesniedzot Rīgas rajona tiesā, Jūrmalā.

Spriedums sastādīts un pieejams tiesas kancelejā 2021.gada 3.februārī.

Tiesnese Ingrīda Bite